

เอกสารความรู้สำหรับผู้ป่วย/ผู้รับบริการ

เรื่อง การขูดมดลูกแบบแยกส่วน

เอกสารหมายเลข IC 009

จัดทำโดย

คณะอนุกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

พ.ศ. 2556-2558

วันที่อนุมัติต้นฉบับ

16 สิงหาคม พ.ศ. 2556

การขูดมดลูกแบบแยกส่วน เป็นวิธีตรวจหาความผิดปกติภายในโพรงมดลูกซึ่งทำให้เกิดเลือดออกผิดปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมะเร็งเยื่อโพรงมดลูก โดยตรวจแต่ละส่วนของมดลูกด้วยการขูดเยื่อบุปากมดลูกด้านในและโพรงมดลูกส่งตรวจทางพยาธิวิทยา ซึ่งมีข้อมูลที่ควรทราบ ดังนี้

1. วิธีการ

- การระงับความรู้สึก อาจจะใช้ยาระงับปวดเฉพาะที่ คือการฉีดยาชารอบปากมดลูก หรือการวางยาสลบ
- ทำโดยวิธีการปราศจากเชื้อ เพื่อนำเยื่อบุจากปากมดลูกด้านในและโพรงมดลูกออกมา โดยใช้เครื่องมือขูดเนื้อเยื่อในปากมดลูกด้านใน เก็บชิ้นเนื้อส่งตรวจทางพยาธิวิทยา หลังจากนั้นใช้เครื่องมือวัดความลึกของโพรงมดลูก ใช้เครื่องมือขูดเยื่อบุโพรงมดลูกโดยรอบ โดยสังเกตลักษณะพื้นผิวของโพรงมดลูกว่ามีลักษณะเรียบหรือมีก้อนนูน ไม่เรียบ เก็บชิ้นเนื้อส่งตรวจทางพยาธิวิทยา

- ในกรณีไม่สามารถนำเครื่องมือเข้าโพรงมดลูก อาจต้องใช้เครื่องมือขยายปากมดลูก
- การขูดมดลูกแบบแยกส่วนใช้เวลาประมาณ 10-20 นาที
- ผลการตรวจทางพยาธิวิทยา มักใช้เวลาประมาณ 2-4 สัปดาห์

2. **ประโยชน์** เพื่อตรวจหาความผิดปกติภายในโพรงมดลูกซึ่งทำให้เกิดเลือดออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมะเร็งเยื่อโพรงมดลูก นอกจากนี้อาจจะหยุดภาวะเลือดออกผิดปกติได้

3. ข้อจำกัด

- บางกรณีอาจจะขูดไม่ได้ชั้นเนื้อที่ผิดปกติ เช่น ภาวะติ่งเนื้อในโพรงมดลูก หรือความผิดปกติที่มีขนาดเล็ก
- แม้ว่าจะได้ชิ้นเนื้อส่งตรวจทางพยาธิวิทยา แต่อาจจะตรวจความผิดปกติบางอย่างไม่ได้ เช่น เนื้องอกในโพรงมดลูก

4. **ภาวะแทรกซ้อน** การขูดมดลูกแบบแยกส่วนมีความเสี่ยงน้อย อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนประมาณร้อยละ 1.9 ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นทันทีในขณะที่ขูดมดลูกได้แก่ มดลูกทะลุ พบได้ ร้อยละ 0.3-0.9 เลือดออกมาก ร้อยละ 0.1 และภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากการระงับความรู้สึกปวด ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นภายหลัง ได้แก่ การติดเชื้อในโพรงมดลูก ภาวะพังผืดในโพรงมดลูก โอกาสเสียชีวิตจากการขูดมดลูกพบน้อยมาก

5. คำแนะนำหลังการขูดมดลูก

- ควรพักหลังการขูดมดลูก 3-7 วัน
- งดการร่วมเพศ 2 สัปดาห์
- อาการที่ควรมาพบแพทย์
 - ปวดเกร็งหน้าท้องมากหรือไม่หายไปหลังจากนอนพัก
 - ไข้ ภายใน 2 สัปดาห์หลังการขูดมดลูก

- มีเลือดออกมากผิดปกติทางช่องคลอด
- มีตกขาวกลิ่นเหม็นออกทางช่องคลอด

หากท่านมีข้อสงสัย กรุณาสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือแพทย์ผู้ให้การดูแลท่าน

หนังสือแสดงความยินยอม/เจตนา เข้าร่วมการขูดมดลูกแบบแยกส่วน

เขียนที่.....

วันที่.....

เวลา.....

ข้าพเจ้า อายุ ปี

เลขที่บัตรประชาชน ในฐานะเป็น

ผู้ป่วย

ผู้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง ในฐานะเป็น.....ของ

ด.ญ./ นาง / นางสาว.....

เลขที่บัตรประชาชน.....

ซึ่งเข้าร่วมการขูดมดลูกด้วยข้อบ่งชี้คือ.....

.....(ระบุเป็นภาษาไทย)

ได้รับทราบคำอธิบายดังต่อไปนี้

1. การขูดมดลูกแบบแยกส่วน ใช้เพื่อตรวจหาสาเหตุ รวมทั้งอาจจะหยุดภาวะเลือดออกผิดปกติจากมดลูกได้ด้วย

2. วิธีขูดมดลูก เริ่มจากการให้ยาแก้ปวดหรือยาระงับความรู้สึก หลังจากนั้นตรวจแต่ละส่วนของมดลูก ด้วยการใช้เครื่องมือขูดเยื่อปากมดลูกด้านในและโพรงมดลูก ส่งตรวจทางพยาธิวิทยา

3. ข้อจำกัดของการตรวจ

3.1 บางกรณีอาจจะขูดไม่ได้ขึ้นเนื้อที่ผิดปกติ เช่น ภาวะติ่งเนื้อในโพรงมดลูก หรือความผิดปกติที่มีขนาดเล็ก

3.2 บางกรณีอาจไม่สามารถผ่านเครื่องมือเข้าไปขูดมดลูกได้ จึงต้องยุติการขูดมดลูก

4. ภาวะแทรกซ้อน โดยทั่วไปการขูดมดลูกแบบแยกส่วนมีความเสี่ยงน้อย ภาวะแทรกซ้อนที่อาจพบได้ เช่น มดลูกทะลุ เลือดออกมาก การติดเชื้อในโพรงมดลูก พังผืดในโพรงมดลูก และภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากการระงับความรู้สึก

ข้าพเจ้าได้สอบถามเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและได้อ่านเอกสารทั้งหมด ที่เกี่ยวกับการขูดมดลูกแบบแยกส่วนแล้ว ข้าพเจ้ามีความเข้าใจเป็นอย่างดี โดยปราศจากข้อสงสัย จึงได้แสดงความยินยอมเข้ารับการขูดมดลูกแบบแยกส่วน

ลงชื่อ.....
()
ผู้ให้ความยินยอม

ลงชื่อ..... (ผู้ให้คำปรึกษา)
()

ลงชื่อ.....(พยาน) ลงชื่อ.....(พยาน)
() ()

หมายเหตุ กรณีที่ผู้ป่วยมีอายุต่ำกว่า 18 ปี และยังไม่ได้สมรสถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีผู้ปกครองลงลายมือชื่อให้ความยินยอมแทน